

Helle Holt · Helge Hvid · Annette Kamp · Henrik Lund

ET ARBEJDSLIV I ACCELERATION

Tiden og det grænseløse arbejde

Roskilde
universitets
forlag

Helle Holt, Helge Hvid, Annette Kamp og Henrik Lund

Et arbejdsliv i acceleration

Tiden og det grænseløse arbejde

Roskilde Universitetsforlag

Helle Holt, Helge Hvid, Annette Kamp og Henrik Lund
Et arbejdsliv i acceleration
Tiden og det grænseløse arbejde

1. udgave 2013

E-bogen er udgivet i 2015

© Roskilde Universitetsforlag 2013

Grafisk tilrettelæggelse: SL grafik, Frederiksberg

Omslag: Klahr | Grafisk Design

E-bogsproduktion: SL grafik

ISBN e-bog: 978-87-7867-464-7

ISBN trykt udgave: 978-87-7867-393-0

Roskilde Universitetsforlag
Rosenørns Allé 9
1970 Frederiksberg C
info@samfundslitteratur.dk
www.samfundslitteratur.dk/ruforlag

Alle rettigheder forbeholdes.

Kopiering fra denne bog må kun finde sted på institutioner, der har indgået aftale med COPY-DAN, og kun inden for de i aftalen nævnte rammer.

Undtaget herfra er korte uddrag til anmeldelse.

Indhold

Baggrund for bogen · 7

Forord · 9

1. Social acceleration, tidsnød og fortravlethed · 13

2. Tidsmiljøer i det moderne arbejde · 23

3. Grænseløse arbejdsvilkår og et tidsmiljø i bevægelse · 41

4. Kontrollen med tidsmiljøet · 61

5. Et tidsmiljø med bæredygtige rytmer · 73

6. Tid og grænseløshed på to fødevarevirksomheder · 95

7. Tid og tidsmiljøet på to grundskoler · 115

8. Tid og tidsmiljøet på to konferencecentre · 135

Indeks · 153

Baggrund for bogen

Denne bog er skrevet på baggrund af forskningsprojektet “Tidsmiljøer i det grænseløse arbejde”. Forskningsprojektet er finansieret af Arbejdsmiljøforskningsfonden, Institut for Miljø, Samfund og Rumlig Forandring ved Roskilde Universitet samt SFI – Det Nationale Forskningscenter for Velfærd.

Forskningsprojektets formål var for det første at skabe en operationel begrebsliggørelse af tidsmiljøet på baggrund af litteraturstudier og empiriske studier på konkrete arbejdspladser. For det andet at undersøge hvordan tidsmiljøer påvirker de psykiske belastninger eller forbedrer det psykiske arbejdsmiljø og endelig at undersøge muligheder for at forbedre tidsmiljøet på de respektive arbejdspladser.

Forskningsprojektet er afsluttet, men vi i forskergruppen fandt, at de diskussioner vi har haft om de centrale begreber (tid, grænseløshed og kontrol) samt de resultater, vi er kommet frem til via vores empiriske analyser, burde komme flere til gode end det nationale og internationale forskersamfund. Vi tænker her specielt på praktikere, der arbejder med arbejdsmiljø på arbejdspladsniveau, interesseorganisationer samt studerende på universiteternes sociologi- og arbejdslivsstudier. Derfor har vi skrevet denne bog, som er blevet gjort mulig, fordi Roskilde Universitetsforlag også synes, det var en god idé at udgive vores refleksioner og resultater.

Bogen er et samlet hele, men vi har bestræbt os på, at de enkelte kapitler kan læses uafhængigt af de andre kapitler. Således er hvert kapitel fx forsynet med sin egen litteraturliste.

Forskningsprojektet Tidsmiljøer i grænseløst arbejde

I 2008 fik Center for Arbejdsmiljø og Arbejdsliv ved Roskilde Universitet og SFI – Det Nationale Forskningscenter for Velfærd en bevilling af Arbejdsmiljøforskningsfonden til at skabe arbejdsmiljørelevant viden om tidsmiljøets betydning, når arbejdet bevæger sig mod grænseløshed. Denne bog er afslutningen på projektet og skal ses som et ønske om at formidle den opbyggede viden til en bredere offentlighed.

Projektet har udviklet en begrebsmæssig ramme for studier af arbejdstid og psykisk arbejdsmiljø i grænseløst arbejde. I forlængelse heraf har vi undersøgt, hvordan karakteren af arbejdspladsens tidsmiljø påvirker det psykiske